زانكـۆی سەلاَحەدين/هەولـێر
كۆلێذی ثەروەردەی بنەڕەتيی
بەشـی زمـانی كـوردی

ثەرتووكی كۆرس (Course Book)

بيـنيـن و ڕاهێنان (المشاهدة والتطبيق)

ساڵی خوێندن: 2021 - 2022

بەشی زمانی كوردی/قۆناغي سئێيەم

ماموَستای بابەت / خەلات عبدالقهارمحمد
ژمارەی مۆبايل / 07508546757
ئيمەيل: khalat.mohammed@su.edu.krd

ئامانجەكانی ئەم كۆرسە:

ئەطەر ضی لە بنەڕەتدا، وانەی (بينين) بردنی قوتابييانی بێ ئەزموونی قۆناغی ضوارەمە بۆ قوتابخانە بنەڕەتييەكان، تاكو ئەزموونی ماموَستايانی وانەبێذ ببينن. بەلاَم لێرەدا قوتابييانی قۆناغی ضوارەم لەدەوامی ئێواران، بەو ثێيەی بەطشتی خۆيان وانەبێذن لە قوتابخانە بەڕەتييەكان، بۆية بەباش دەزانرێت لە ڕووی جێبەجێكردنەوە شێوازێكی تر ثێڕەو بكرێت. ئەمەش لە ثێناو هاتنە دی ئامانجەكانی ئەم كۆرسە. هەروەك لە خوارەوە دەستنيشان كراون:

1. ثێدانی زانياری زياتر لەبارەی ضۆنێتی وتنەوەی وانە هەر يەك بە ثێی ثسثۆری خۆی.

2. ضەسثاندنی زانراوەکانی سەبارەت بە رِیَطاو شیَوازە جۆراوجۆرەکانی وانەبیَذيي کە ثیَشتر فیَری بوونە. ئەمەش لە میانەی بینینی کرداری وانەبیَذیدا لە ئەزموونی یەکتردا.
3. طۆرِینەوەی ئەزموون لە نیَوان خۆیاندا لە ضوارضیَوەیەکی رِەسەنی وانەبیَذیدا.
4. جیَبەجیَکردنی ثرۆسەی (خود خەڵسەنطاندن)ی قوتابیان لە نیَوان خۆیاندا.
5. دروست بوونی ثاڵنەری دەروونی زیاتر بۆ وانەبیَذان ثیَناو بویَری و مەیداني بوونی زیاتر لە کرداری وانەبیَذیدا.
6. دەرفەتیَکی تر بۆ فیَربوون و ئەزموون وەرطرتن لەخەڵَکانی جۆراوجۆر و شەیدایی بوون بۆ ثیشەی وانەبیَذی.

رِیَطەکانی وانە وتنەوەی ئەم کۆرسە:

1. رِیَطای ئامادەکاریی (طريقة المحاضرة)
2. رِیَطای ثرسیار و وەلاَم (طريقة الإستجواب)
3. رِیَطای طفتوطۆ (طريقة المناقشة) سەبارەت بەوەی دەبینن و دەطوزەریَت لە قوتابخانە بنەرِەتییەکاندا.
4. رِیَطەی خستنە رِووی سەرنج و تیَبینی نووسین و ئامادەکردنی راثۆرت لەبارەی ئەو سەرنجانەی بۆیان دروست بووە لە ئەنجامی بینینەکەدا..
5. دابەشکردنی تەواوی بابەتەکان بەسەر مامۆستایاندا، تاکو خۆیان ئامادە بکەن بۆ وتنەوەی وانەیەکی تایبەت لە ثیَناو ثیشاندانی کارامەیی خۆیان و هەڵسەنطاندنیان لەلایەن ئامادەبوانەوە. بابەتەکانیش بریتین لە سەرجەم برِطەو بابەتە برِیار لەسەر دراوەکانی وانەی کوردی لە خویَندنی بنەرِەتیدا، کە ثەسەندکراوی وەزارەتی ثەروەردەیە. نموونەی لقەکانی زمان کە دابەشبوونە بەسەر ثۆلەکانی(1 – 9).

هۆکارەکانی رِوونکردنەوە لە وتنەوەی ئەم کۆرسە:

1. ثەرتووك و سەرضاوەی ثیَویست و نزیك لەوبابەتە، ئەمەش بە ثیَدانی کۆدی کتیَبخانەی کۆلیَذ بۆ هەریەك لەو سەرضاوانە بەقوتابییان.
2. بەکارهیَنانی ثاوەر ثۆینت، (Power Point)
3. سوود وەرطرتن لە تەختە سثی، (White Board) و بەکارهیَنانی ثیَنووسی رِەنطاو رِەنط.
4. بەشداري ثیَکردنی قوتابی لە ثۆلدا، طویَطرتن لەرِاو سەرنجەکانیان سەبارەت بەبابەتی بینین.
5. وتنەوەی لانی کەم یەك وانەي تایبەت لەلایەن سەرجەم ئامادەبووانەوە. لە ثیَناو طۆرِینەوەی ئەزموون و کەڵك وەرطرتن لە رِاو سەرنجەکانی یەکتر.

هەڵسەنطاندنی قوتابییان و ضۆنیَتی نمرەدانان و دابەشکردنی:

یەکەم: لە (30%)ی نمرەکان، تایبەتە بە کۆششی سالاَنەی قوتابی، کە بەم شیَوەیەی خوارەوە دابەش دەبن:

1. لە 20% ثیَشکەشکردنی بابەتیَك، بەمەرجیَك بنەماکانی وانە وتنەوەی تیَدا رِەضاو بکریَت..

2. لە 10% بەشداری لە ثرۆسەی بینین و ثرِکردنەوەی فۆرمی هەلَسەنطاندن.

دووەم: لە (70%)ی نمرەکان، تایبەتە بە قۆناغی دووەمی ثەروەردەی کرداررییەوە کە (جێبەجێکردن)ە. ئەویش بەم شێوەیە دابەش دەکرێت:

1- لە 30% هەلَسەنطاندنی هەلَسەنطێنەري زانستیي.
2- لە 30% هەلَسەنطاندنی هەلَسەنطێنەري ثەروەردەیی.
3- لە 10% بەرِێوەبەری قوتابخانەی هاوکار.

بەرنامەو بابەتەکانی کۆرس بۆ وەرزی ئەمسالَی خوێندن

یەکەم/ لایەنی تیۆریی کە ئەم بەشانە لەخۆدەطرێت:

1. رِاظەی ضەمکی ثەروەردەی کرداری و بەشەکانی.
   - ثێناسة: بایەخ و طرنطییەکەی.
   - قۆناغەکانی ثەروەردەی کرداریی: (بینین (المشاهدة) – ثشکداری (المشاركة) – جێبەجێکردن (الممارسة)
   - ئامانجەکانی ثەروەردەی کرداری
   - ثیشەی فێرکاری، رِەطەزە سەرەکیی و ثێکهێنەرەکانی ، بنەما رِەوشتییەکانی ثێشەی فێرکاری
2. بینین.
   - ثێناسة
   - بایەخ و طرنطییەکەی
   - مەرجەکانی
   - ئەرکەکانی
   - قوتابی رِاهێنراو، ئەرکەکانی،
   - کلیشەی بینین سەبارەت بە ئەرکەکان
3. کەسییەتی مامۆستا
   - ثێناسەی مامۆستا
   - ئەرکەکانی مامۆستا
   - مامۆستای ثۆل
   - فۆرمی هەلَسەنطاندی خود (التقييم الذاتي) بۆ مامۆستا
4. خستنە رِووی ئەو طرفتە ضاوەروانکراوانەی کەوا لەکرداری وانەبێذیدا بەطشتی سەر هەلَدەدەن و دەبنە بەربەست لەبەردەم طەیاندندا. نمونەی:
   - ناکاراییی لە کۆنترۆلَکردنی ثۆلدا.
   - نەبوونی تێنووسی ثلانی رِۆذانە وەك ثێویست.
   - هەبوونی طرفت لەدابەشکردنی کاتدا.
   - نەبوونی شەیدایی و زەوق و شەوقی وانەبێذی لەناوثۆلدا.
   - بەشداری ثێنەکردنی وەك ثێویست لەثۆلدا، کە یەکێکە لە رِێطاو رِێنماییە نوێیەکانی کرداری وانەبێذی.
   - لاوازی لە هاندان و ثالَنەر لە میانەی ضالاکی ناو ثۆل و لاوازی لەدیاریکردن و دەرکەوتنی جیاوازی تاکیی.
   - نەبوونی هەما هەنطی لەنێوان وانەکە بەوانەی رِابردوو داهاتووەوە.

- شێوازی وانە بێژی زیاتر ستوونی بووە وەك لەوەی ئاسۆیی بێت، هەم لە ڕووی بابەتەوە، هەم لەڕووی پۆلەوە.
- کەم ئەزموونی و ئامادەنەبوونی پێش وەختەو نەبوونی پلانی ڕۆشن.
- لاوازیی مامەڵەی پەروەردەیی و کەمتر ڕەضاوکردنی لایەنی دەروونی منداڵ و ئەو تەمەنەی کە پێیدا تێپەڕ دەبێت.
- شەرمکردن و نەبوونی بوێری وەك پێویست.
- بایەخ نەدان بە خۆش نووسی.
- بایەخ نەدان بە طشت لقەکانی زمان
- بایەخ نەدان بە ضەمکی خوێندنەوە تێطەیشتن.
- پا بەند نەبوون بە ڕێزبەندیی و هەنطاوەکانی وانەوتنەوە

<u>تێبینی:-</u>

1- ئەم خاڵە لاوازانەی سەرەوە مەرج نیية هەموويان لە جێبەجێکارێکدا هەبووبن. بەڵکو ئەم لاوازییانە کۆی سەرنج و تێبینیی ئەو مامۆستایانەن کەوا دیداری قوتابییانی جێبەجێکاری قۆناغی ضوارەمییان کردووە لە خوێندنی ساڵانی ڕابردوودا.

2- ئامانج لە تۆمارکردنی ئەو لاوازییانە لە وانەی بینیندا بۆ ئەوەیە قوتابییانی ئەمساڵی خوێندنی (2021-2022) لەخۆیاندا بنەبڕیان بکەن و سەرکەوتووانەتر وانەبێژی ئەنجام بدەن.

3- بۆ هەریەك لەو طرفتانە ڕێطا ضارەی طونجاو دەخرێتە ڕوو بۆ قوتابییان لە پۆلدا لە وانەکانی تیۆری ئەم بابەتە.

دووەم/ لایەنی کرداری کە بریتیية لە وتنەوەی وانەیەکی کوریية لە لقێك لە لقەکانی زمانی کوردی لەلایەن هەر قوتابییەکەوە لە ناو پۆل، لەبەر تایبەتمەندی قوتابیانی ئێواران، هەروەك پێشتر باسکرا.

<u>سەرضاوەی کەرەستەو ماددەکانی کۆرس:</u>

1. معلم الصف وأصول التدريس الحديث، د. عبدالقادر مراد، دار الأسامة/ عمان – 2005. <u>(کۆدی پەرتووکخانەی کۆلێژ، 251/370)</u>
2. التربية العملية بين النظرية والتطبيق، د. محمود حسان سعد، دار الفكر، الطبعة الأولى/ عمان – 2001. (کۆدی پەرتووکخانەی کۆلێژ، 138/370)
3. أساسيات في التربية العملية، د. عمر عبدالرحيم نصرالله، دار الوائل، الطبعة الأولى/ عمان – 2001. (کۆدی پەرتووکخانەی کۆلێژ، 106/370)
4. دليل التربية العملية (معلم صف)، د. بسام القضاة ، د. ميسون الدويري، دار الفكر، الطبعة الأولى/ عمان – 2012. (کۆدی پەرتووکخانەی کۆلێژ، 610/300)